

18. 8. 2023

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Úvod do ESG: Co to je a znamená levnější úvěry?

Kouzelná formule ESG – často se o ní mluví, stále přibývají povinnosti, ale i nicneřikající fráze. Co je tedy vlastně ESG? Kde se vzalo? A může běžnému podniku něco přinést?

Co znamená zkratka ESG?

ESG je zkratka složená z pojmů Environment – Social – Governance. Mělo by se tedy jednat o harmonickou esenci udržitelnosti/ohledu na životní prostředí, sociální odpovědnosti a řádného řízení podniků.

Kde se ESG vzalo?

Generální shromáždění OSN schválilo v září 2015 dokument nazvaný „Agenda 2030“.[\[1\]](#) V něm stanovilo 5 priorit udržitelného rozvoje pro roky 2015-2030:

- PEOPLE – proti chudobě a hladu,
- PLANET – proti degradaci planety, zejména podporou udržitelného rozvoje a boje proti klimatické změně,
- PROSPERITY – rozvoj, důraz na soulad s přírodou,
- PEACE – mír jako nutná podmínka udržitelného rozvoje,
- PARTNERSHIP – nutnost spolupráce všech aktérů.

V Agendě 2030 jsou tedy péče o životní prostředí (E) a důraz na lidskost a sociální odpovědnost (S) pojaty jako dvě neoddělitelné složky. Odpovědnost všech aktérů je pak reprezentována zejména odpovědností podniků (G).

ESG by tedy ve své podstatě měl být komplexní přístup, který nebojuje jen za čistou přírodu, ale bere v úvahu i související aspekty života lidí.

Proč se ESG tolik řeší?

Protože zmíněné ideály OSN se změnilly v pevné závazky. Zejména prostřednictvím Pařížské úmluvy[\[2\]](#) z prosince 2015, ve které se smluvní strany zavázaly zajistit, že globální oteplení nepřesáhne 2°C nad před-industriální úroveň.

Smluvní stranou Pařížské úmluvy je také Evropská unie, která je v daném směru velmi aktivní. Hlavní cíle EU jsou pak shrnuty do programu European Green Deal.[\[3\]](#)

Jaké jsou aktivity EU v oblasti ESG?

Oblast ESG patří mezi priority EU a její aktivita je stále na vzestupu. EU se zabývá udržitelností zejména v následujících oblastech:

A. ROZPOČET

Důraz EU na oblast ESG se promítá v první řadě do rozpočtu. 30 % celého evropského rozpočtu je pro příští roky (zatím do roku 2027) určeno pro boj s klimatickou změnou.[\[4\]](#)

B. REPORTING

Reporting coby oblíbený evropský nástroj se probojoval i sem, a to zejména ve formě novelizační směrnice CSRD.[\[5\]](#) Aktuálně probíhá postupné zavádění povinností pro velké společnosti (nejprve nad 500 zaměstnanců, poté nad 250 zaměstnanců). Následovat by měla prozatím dobrovolná kritéria pro malé a střední podniky.

Společnosti vyhotovují ESG zprávu, která je součástí výroční zprávy a ověřuje ji auditor.

C. GREENWASHING

ESG je trend, který firmám přináší peníze – ať už evropské nebo spotřebitelské. V souvislosti s tím se začala objevovat „zelená“ tvrzení u řady produktů, z nichž některá jsou nepravdivá, zavádějící nebo klamavá. EU se proto tento tzv. greenwashing snaží potlačit.

První sektor zasažený bojem proti greenwashingu byly finanční trhy a nařízení SFDR.[\[6\]](#) Pokud investiční fondy či pojistné produkty deklarují podporu ESG hodnot, musí svá tvrzení podložit prostřednictvím standardizovaných informačních dokumentů.

V březnu letošního roku byl dále předložen návrh týkající se greenwashingu u výrobků a služeb, směrnice o environmentálních tvrzeních (EU Green Claims Directive).[\[7\]](#)

D. TAXONOMIE

Nařízení o taxonomii [\[8\]](#) je poslední z klíčového čtyřlístku evropských aktivit. Snahou EU je vymezit, které ekonomické aktivity lze kvalifikovat jako udržitelné. Nařízení o taxonomii je sice účinné, ale zatím nekompletní – nyní očekáváme závazná kritéria související např. se spotřebou vody či podporou biodiverzity.

Jak ESG dopadá na podnikání?

Dopad ESG se liší podle druhu společností.

Nejvíce účinných předpisů je v oblasti finančního trhu (například zmíněné SFDR či taxonomie, ale také požadavky na přístup bank). EU se v preambulích předpisů netají tím, že cílem jejich aktivit je také směřování peněz k udržitelným projektům. Praktické pojetí bohužel stále pokulhává, a to zejména kvůli chybějícím informacím o podkladových podnicích.

Relativně jasný postup je stanoven také pro velké podniky v nařízení CSRD. Čeká je vyhodnocení jejich interních procesů a soupis ve formě veřejně dostupné zprávy. Nejasnosti budou nepochybně vznikat při sestavování reportů a je velkou otázkou, zda budou mít CSRD reporty vypovídací či srovnávací hodnotu.

U malých a středních podniků vnímáme dopady ESG spíše zprostředkovaně. Hlavním stimulem pro podniky je v tomto směru zejména očekávaná vyšší dostupnost financování. Ta souvisí i se zmiňovaným směřováním finančních toků ve směru udržitelných aktivit. Malé a střední podniky tak často volí provedení ESG auditu a vyhotovení reportu dobrovolně, případně pod tlakem dodavatelsko-odběratelského řetězce.

Znamená ESG levnější úvěry?

ESG je výrazně patrné při jednání s bankami. Banky vyhodnocují ESG kritéria zejména v oblasti úvěrování podnikatelů. V tomto směru je zajímavá aktivita České bankovní asociace, která se snaží standardizovat informace získávané v procesu úvěrování.^[9]

Bankám však není uloženo, aby „zeleným“ společnostem poskytovaly financování povinně či levněji. Záleží tedy na přístupu jednotlivých skupin. Postupem času lze ale předpokládat, že banky utlumí svou aktivitu v jednoznačně škodlivých oblastech. I vzhledem k evropským tlakům na směřování toků kapitálu tak očekáváme vyšší dostupnost financování společnostem, jejichž činnost je v souladu s dlouhodobými cíli ESG.

Finanční podpora přichází také ze strany Evropské unie. Jak bylo zmíněno výše, aktuální rozpočtová opatření vyhražují 30 % evropského rozpočtu na boj s klimatickou změnou. I zde tedy mohou české podniky hledat zdroj financování, pakliže zohledňují kritéria ESG ve svém fungování a rozvoji.

Provedení ESG auditu a sestavení reportu tak může být prvním krokem k dostupnějšímu kapitálu.



Mgr. Veronika Cívínová,
Vedoucí advokát // Kapitálový trh



KLB Legal, s.r.o., advokátní kancelář

Letenská 121/8
118 00 Praha 1

Tel.: +420 739 040 363
e-mail: info@klblegal.cz

[1] K dispozici >>> [zde](#).

[2] K dispozici >>> [zde](#).

[3] K dispozici >>> [zde](#).

[4] K dispozici >>> [zde](#).

[5] Konsolidovaná verze nařízení 2013/34/EU se zpracování CSRD povinností >>> [zde](#).

[6] K dispozici >>> [zde](#).

[7] K dispozici >>> [zde](#).

[8] K dispozici >>> [zde](#).

[9] K dispozici >>> [zde](#).

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Evropská unie mění pravidla plateb: více odpovědnosti, intenzivnější zpracování dat, více kontrol](#)
- [Sdílení elektřiny v obecních projektech, změny po 1.8.2026 a zapojení bateriových úložišť](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc květen 2026](#)
- [Když model počítá správně, ale závěr je zavádějící: limity AI při oceňování podniků](#)
- [Institut zajišťovacího příkazu v daňovém řízení: podmínky vydání a obrana v odvolacím řízení](#)
- [Postavení finančního arbitra v kontextu nařízení Brusel I bis - Funkční pojetí „soudu“, osvědčení podle čl. 53 a možnost výkonu nálezu v jiných členských státech EU](#)
- [Daňová ztráta a její vliv na lhůtu pro stanovení daně](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc duben 2026](#)
- [Zaměstnanecké benefity dle ustanovení § 6 odst. 9 písm. d\) zákona o daních z příjmů v roce 2026](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc březen 2026](#)